NAM THỨ MƯỜI HAI SỐ THỨ 2320 DEPOT-LEGAL MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ TƯ 10 DÉCEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	[illegible]	Người đem [illegible] nhà	[illegible] Giây-thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp và các thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$80	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 130

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion	0$30 le cm
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0$15 le cm
Réclame dans la 1re page.	[illegible]
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái chương-trình học ở trường Cao-học Đông-pháp

Trường cao-học Đông-pháp tức là trường Pháp-chính cũ thay tên, tức là một nơi đào-tạo những ông quan trừ-bị, những bậc thượng-lưu trong xã-hội minh, những người tiêu-biểu của quốc-dân mình sau này là đều tự trong cái trường này xuất sản vậy. Tên trường đổi mà chương-trình học trong trường cũng có đổi nữa, điều hoán-cải trọng yếu nhất là ngoài những môn học về chính-trị pháp luật, theo như chương-trình học trường pháp chính cũ có học thêm những môn học về lịch sử, về văn-học, về phong-tục chế-độ cũ của nước nhà cùng của các nước bên phương đông theo một văn-hóa với mình. Cái kết quả sự học sau này chưa biết ra thế nào, nhưng cứ lấy cái phép học mà bàn, thì cái cách đào-tạo những ông quan nước Nam, những bậc thượng-lưu trong xã-hội nước Nam, những người tiêu biểu của quốc-dân nước Nam, tất phải có cái học-thức như thế mới gọi là hoàn toàn xứng-đáng được vậy.

Ôi! đã là ông quan nước Nam, là bậc thượng-lưu của xã-hội nước Nam, là người tiêu-biểu của quốc-dân nước Nam, thì cái chức-vụ trọng nhất chẳng là cái chức-vụ phải lo hưng lợi trừ-tệ, dẫn nẻo đưa đường cho nhân-dân trong nước đương cái thời-đại người hèn của kém này dư? muốn làm cho trọn được cái chức-vụ ấy quyết không phải lấy cái học thức tự đời cổ-sơ mà ứng dụng về thời nay được, lại quyết không phải chỉ lấy cái học thức của người nước khác mà thi thố ra nước mình được, tất phải là cái học-thức của một người Việt-Nam «lõi», nghĩa là cái học-thức đặc-biệt của người Việt-Nam mới, cái học thức thừa thụ được của tổ tiên, dằm-thắm được của xã-hội, tiếp xúc được của thời-thế, hun-xông được của hoàn-cảnh ở một cái nước cổ trong cái thế-giới giao-thông ngày mới tháng lạ vào cái thế-kỷ thứ hai mươi này thì mới là cái học-thức ứng-dụng được với thời nay, thì thố được ra nước mình mà mong có thể cứu dân giúp nước được vậy.

Nay thử xét cái tình cảnh riêng của xã-hội Việt-Nam ta, đương cái thời-đại này thế nào? Từ cái phong trào duy-tân ở Âu-châu tràn sang khắp cả cái đại-lục Đông-á, nước ta cũng không khỏi cuốn vào trong cái phong-trào ấy mà hết thảy mọi sự mọi vật cái gì cũng là cái mới cái lạ ở tai mắt mình, mà cái mới cái lạ ấy lại là cái tốt đẹp trọn vẹn, khiến cho tai ta nghe, mắt ta thấy mà thần-hồn ta phải mê mải ý tưởng ta phải thèm-thuồng; và cái đại-vũ-đài thế-giới đã mở màn ra mà thành hẳn là một cuộc chen vai thích cánh chung cả các giống người, cái mới cái lạ ấy thành hẳn là cái dụng-cụ cần thiết cho các quốc-gia sinh-tồn, các dân-tộc tiến-hóa, muốn sinh-tồn, muốn tiến-hóa, không thể không xu hướng về cái mới cái lạ ấy mà cùng người cùng góp một vai trên sân khấu múa may về đường chính-trị, về đường kinh-tế, về đường văn-hóa cho đến trăm nghề trăm nghiệp thi khéo đua khôn. Song, đứng trên một cái đại-vũ-đài họp mặt cả năm châu sáu giống đó, quốc gia nào, dân tộc nào cũng lại đều có một cái quốc-túy riêng, một cái quốc-hồn riêng của quốc-gia ấy, dân-tộc ấy; ta đối với người, ta là một cái nước cổ đã mấy ngàn năm có cái lịch-sử thịnh suy đắc thất, cái tiếng xa văng vẳng của tổ-tiên mấy mươi trăm đời, đời nọ kế-tiếp đến đời kia, truyền phán lẫn cho nhau, có học-thuật, có tôn-giáo, có đạo đức, có phong-tục, có văn-chương, có chế-độ, có pháp-luật, tổ-chức thành một cái xã-hội không phải là không thâm căn cố đế rồi; bây giờ phải cùng người ra góp một vai trên sân khấu, phải làm sao theo cách sinh-hoạt mới lạ được như người, nhưng lại phải làm sao biểu lộ được cái quốc-túy, phát-dương được cái quốc-hồn riêng của mình cũng như các quốc-gia, các dân-tộc khác, cái quốc-túy của người ta rực-rỡ, cái quốc-hồn của người ta tươi tỉnh là nhường nào!

Ấy cái tình cảnh riêng của xã-hội Việt-Nam ta đương cái thời-đại này như thế, thiết tưởng có một cái học-thức như các cụ lương-tướng danh-thần ta đời trước không sao ứng dụng được với thời này đã đành, mà dù có một cái học-thức như các nhà triết học, các nhà khoa-học, các nhà văn-học ở các nước khác kia cũng vị tất đã thi-thố ra được ở nước mình mà khỏi hồ-đồ bỡ-ngỡ; nay giả-thiết trong quan giới nước ta cũng có được người trung-cần như ông Tô-hiến Thành, liêm trực như ông Vũ-công-Đạo mà nếu tân-chính tân-pháp không thông hiểu một thì gì cả, thì cứ chăm chăm cẩn-thận tiểu-tâm, từ tuyệt thỉnh thác, phỏng đã tạo được phúc lợi cho nhân-dân chút nào? mà dịch địa có một nhà chính trị đại tài nào ở nước Mỹ, một nhà văn-học trứ-danh nào ở nước Nhật, một nhà kinh-tế nào ở nước Ý, một nhà khoa-học nào ở nước Anh vào cái chân tình-tụ của quốc-dân ta, cái tính-tình phong-tục của người mình không am-thục, cái giường-mối chế-độ của nước mình không tinh tường, giao-tiếp các nhân đẳng không đắc tình, xử-trí mọi công việc không đắc pháp thì liệu có thi-thố gì mà cứu cho dân mình, giúp cho nước mình được không? Làm ông quan nước Nam, làm một bậc thượng-lưu trong xã-hội nước Nam, làm người tiêu biểu của quốc-dân nước Nam, một là phải có cái học-thức mới của Thái-tây bây giờ là cái học-thức làm được giàu dân mạnh nước, thâu-thái được cái phần tốt đẹp trọn vẹn của văn-minh mới mà tu bổ những điều khiếm-khuyết, chính đốn những điều tệ lậu của nước cũ mình, nhưng lại phải có đủ những điều khôn biết từng trải về xã-hội mình, có nghiên-cứu thâm thúy về cái văn-minh cũ của mình, vì những cái ấy chính là cái nền gốc thành lập nên dân mình nước mình, không có thể bỏ nền gốc mà sửa trị cho dân cho nước được vậy. Không có cái học thức đời nay, thì là cái học-thức của một ông quan nào tự đời Đinh đời Lý mà không phải là cái học-thức của ông quan bây giờ. Không có cái học-thức về xã-hội mình, về cái văn-minh cũ của mình, thì lại là cái học-thức của ông quan nào ở đâu chấu Âu châu Mỹ mà không phải là cái học thức của ông quan nước mình. Cứ theo như cái chương-trình học ở trường Cao-học Đông-pháp đây mà nếu không phải là cái lối học «con khướu» như cái lối học của người mình vẫn mang tiếng thuở nay, thật đã có đủ được cái học-thức ông quan nước mình bây giờ vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 9 Décembre 1924

Đại-tướng Weygand

Đại-tướng Weygand thăng thưởng đệ nhất hạng bắc-đẩu bội-tinh.

Bọn cộng-sản người ngoại-quốc ở Pháp

Có bắt được một chục người thợ cộng-sản ngoại-quốc, sẽ giao cho tòa án xử. Những người có tội sẽ phải trục ra khỏi bờ cõi.

Chánh-phủ nước Bỷ hạ lệnh cho các đồn ở cương-giới đuổi những người cộng-sản bị trục ra khỏi bờ cõi nước Pháp, mà có ý vào trong địa-giới nước Bỷ.

[illegible] hội Vạn-quốc

Chiều hôm nay, hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc sẽ hội-nghị tại Rome. M. Salandra chúc mừng M. Mello-franco và cảm ơn quan Chamberlain. Ông Chamberlain nói ông đến Rome để tỏ ý nước Anh tôn trọng hội Vạn-quốc.

Nước Tây-ban-nha ký bản án-văn Genève về việc phân xử các mối phân-tranh quốc-tế.

Quan Briand nói với các nhà báo ở Rome rằng nước Pháp trung-thành với bản án văn Genève, nhưng nước Pháp công nhận rằng nước Anh muốn khảo sát lại bản án-văn ấy cũng là phải lẽ. Quan Briand lại nói chắc là sẽ tìm được cách làm cho ổn thỏa cả các nước.

Viện phóng-sự nhà báo Matin nói: Theo như mọi lời M Mussolini và M. Chamberlain bàn bạc với nhau, thì có lẽ nước Ý không hoan nghênh bản án-văn Genève lắm, và có lẽ nước Ý sẽ biểu đồng-tình với nước Anh.

Các đại-biểu các nước họp hội-đồng riêng với nhau đều bàn rằng nên hoãn đừng thi-hành bản án-văn Genève vội.

Quan Briand có hỏi quan Chamberlain về việc ấy, thì quan Chamberlain có nói hiện nay chỉ hoãn việc thi-hành mà thôi, chứ không phải bản án-văn ấy bỏ đi đâu. Vậy đến tháng mars này hội-đồng quản-trị lại sẽ bàn về bản án-văn ấy.

Cavite, ngày 10 Décembre 1924

Một việc trộm lạ ở Hoa-kỳ

Tin Chicago, ngày 7. — Cái kho của nhà binh mất trộm một số rượu whisky và rượu mạnh đáng giá 80.000 dollards. Mười lăm cái cửa bằng thép bị cắt đứt ra. Người ta nghi trong việc trộm này có nội-ứng.

Cái nạn cướp giặc ở Trung-hoa

Tin Thượng-hải, ngày 8. — 6 đứa chiếm một cái tàu nhỏ, cướp hết đồ-đạc của 38 người vừa giáo-sư vừa học-sinh về một trường học Quảng châu. Bộ lĩnh-sự Hoa-kỳ cho phái-thuyền đi đuổi và xin quan tỉnh-trưởng Hồ-nản-Dân ra công truy nã.

GỖ GIẤY VẾT ĐEN LÀM THẾ NÀO MÀ TẨY ĐƯỢC

Vết giấy hãy còn ướt, thì người ta dùng giấm thanh trắng mà tẩy, rồi lấy nước lạnh mà rửa. Không có giấm thanh trắng thì dùng acide oxalique thế vào.

Vết giấy đã lâu ngày thì lấy nước sôi dội vào, đắp một ít bioxalate de fer lên trên, rồi dùng một cái bàn chải mà cọ, đoạn rửa bằng nước trong thì sạch.

Nếu dùng các cách trên này mà vết không sạch hẳn, có thể dùng giấy ráp mà đánh đi.

LẠI MẤY ĐỘI THÁM-HIỂM ĐI THĂM NGỌN NÚI EVEREST

Việc người Anh thám-hiểm ngọn núi Everest trước đây không thành công, và hai nhà thám-hiểm bị hại trong vùng tuyết, ấy thế mà các nhà đăng-cao trong thế-giới không lấy thế làm sờn lòng.

Hiện nay người Anh, người Thụy-sĩ, người Đức đương dự-bị để sang năm lại trèo lên ngọn núi cao nhất thế-giới.

Đội thám-hiểm Thụy-sĩ có 25 người rất từng trải việc đăng-cao.

Còn như người Đức thì từ ngày xảy ra cuộc chiến-tranh, bây giờ mới lập được một cuộc thám-hiểm là một. Họ đương cổ-động quyên tiền để lấy tiền chi vào cuộc thám-hiểm ấy.

MỘT ĐÁM CƯỚI XƯA NAY CHƯA TỪNG CÓ BAO GIỜ

Ở Portsmouth có tin đến nói rằng Bà Sarah Elisabeth Frey, là một người đàn-bà góa rất giàu ở Washington, năm nay 82 tuổi, mới kết giai duyên với M. Jack edward Griffith, nhạc-công ở rạp hát Nowa ở Norfolk, năm nay... 29 tuổi.

Một bà lão 82 tuổi lấy một chàng 29 tuổi, ai thấy thế chẳng lấy làm lạ, vì vậy có người đến hỏi chuyện, bà ta nói: Ái-tình không phải chỉ hôn-hít ăn nằm với nhau mới gọi là ái-tình. Nói về ái-tình thì còn ái-tình gì thuần-thấy bằng ái-tình của mẹ đối con nữa. Tôi có một thân một mình, tôi muốn có người chuyện trò với tôi. Tôi yêu chàng Jack, mà tôi chắc chàng ta cũng yêu tôi, thì tôi kết duyên với chàng, việc ấy có gì đáng lạ.

Chàng ta cũng nói: Tôi yêu bà Sarah Elisabeth như thể tôi yêu mẹ vậy. Tôi chắc chúng tôi sẽ được sung sướng với nhau.

MỘT CÂU CHUYỆN BUỒN CƯỜI VỀ CÁI MỚT TÓC NGẮN

Người ta kể chuyện ở Denver bên Mỹ, có một bà vào một nhà thợ xén để sửa tóc. Đến lúc tóc xén xong, bà ta cự người thợ xén rất dữ-dội, vì bà ta xét ra tóc cắt ngắn quá, rất khó coi. Nào có thế mà thôi đâu, bà ta lại làm đơn kiện người thợ xén làm hư bộ tóc của mình nữa. Tòa án xử người thợ xén phải bồi thường cho bà ta 6.000 quan.

Người thợ xén kêu là án kết vô lý, quan tòa lại phán: Tiếc rằng luật cho làm án rằng đến thế là cùng, không có thì tôi còn kết án nhà ngươi nặng hơn nữa, vì nhà ngươi nhân cái sự dở-dại của thiên-hạ trong một lúc, mà nỡ tay hủy-hoại cái của đẹp nhất thế-giới là cái bộ tóc của đàn bà vậy.

MỘT THỨ THUỐC MỚI TRỊ BỆNH UNG ĐỘC

Ở New-York có tin đến nói rằng bác sĩ Koch ở chăn Détroit (Michigan) trước đây vì không chịu tuyên-cáo cái phép trị bệnh ung độc bằng thuốc tiêm của bác-sĩ phát minh được, mà phải trục ra ngoài hội Y-học Hoa-kỳ, nay mai sẽ xuất bản một quyển sách tuyên-bố cái bí-quyết của bác-sĩ cho thế-giới biết.

Trong cách trị-bệnh của bác-sĩ không dùng quang-chất, nhưng dùng một thứ thuốc riêng trừ được cái nọc độc.

HẢI ĐÀM

Quan tài

Một ông bận Âu-phục mùi «lam tây», đội mũ «cát-két», chân đi ủng «sẵng-đá», tay lăm-lăm cầm một cái búa «khổng-lồ», đang cắm cúi đi ngoài phố, thì có bác nhà quê ngả nón chào:

— Bẩm quan đi chơi ạ.

— Bông-xua!

— Đồ này mấy quan có chạy tốt không?

— Người điên! cứ trông cái này thì đủ biết (ông cầm cái búa giơ lên).

Có người chạy lại hỏi bác nhà quê:

— Quan nào thế?

— Quan... đấy mà. Quan tài đấy mà!

— Quan tài ?

— Phải, quan tài-xế!

Đ. L. H.

Hội-chợ Hanoi

NĂM THỨ VI

(Tiếp theo)

Khu Cao-mên

Thoạt trông thấy hai chữ Cao-mên, chắc ai đã đọc qua địa-dư hay sử-ký về xứ ấy, tất biết ngay rằng xứ Cao-mên thịnh nhất về nghề chài lưới, cát hồ rất lớn-lao kia thật là một cái kho của vô cùng tận của xứ Cao-mên vậy. Một dọc đi vào gầm khu Cao-mên, đã thấy sừng nàn những mùi nước mắm và cá khô. Ở trên cái bệ cao ngay trước khu đó, lại có một cái nhà vuông làm bằng gỗ theo kiểu Cao-mên bày la liệt những chai nước mắm và các thứ cá khô.

Bước chân vào trong khu Cao-mên, thấy một cái bàn dài bày giữa và hai dãy bàn nữa bày theo hai dãy tường. Trên giữa bày la-liệt những cá, làm con to lớn la thượn, nhưng toàn là cá giả cả, làm rất khéo, thoạt trông ai cũng phải ngờ là cá thật. Có một con to nhất gọi là cá Dầu (Trey Réach), rồi đến cá Dwangebay (Trey dampoul bay), cá Tra (Trey pra), cá ba (Tuy kuol réang) cá lạc (Trey sandai), cá ét, cá do-đém và các thứ tôm, văn vân, nhiều lắm không sao kể hết được.

Lâm-sản, khoáng-sản và nông-sản của Cao-mên cũng nhiều lắm. Còn các đồ mỹ-nghệ như đồ vàng bạc, các tượng đúc bằng đồng cẩn làm bằng da thuộc ngoài có vẽ, các đồ bằng đồi mồi, các đồ bằng gỗ, thứ nào trông cũng đẹp lắm.

Lại còn thứ lông cò trắng trông rất đẹp và các thứ vải sặc-sỡ, các thứ sồi đệm coi khéo lắm.

Trên một cái bàn con ở cạnh tường lại có bày một cái nhà con con, lợp bằng lá, nhà làm theo lối Cao-mên, nào buồng ăn, buồng ngủ rất là ngăn nắp, đến các người trong nhà thì người nào công việc ấy, nào kẻ làm lang, người canh cửi và người xay thóc giã gạo đủ cả; ở dưới lại bày các tư cày bừa xẻng cuốc tả rõ ra một cái hoạt-cảnh của một gia đình an-cư lạc nghiệp ở xứ Cao mên vậy. Lại trong hai cái hộp bằng đồng lồng mặt kính có mắc đèn điện và có chứa nước thấy mỗi một ngăn có một con cá bằng ngón tay có đủ các sắc xinh lắm; nghe nói ở bên Cao-mên chơi thứ cá này để chọi nhau, cũng như ngoài Bắc ta chơi gà chọi vậy. Người ta nói thứ cá này đã xuất cảng sang Paris bán cho các nhà biếu kỳ được một giá rất cao.

Khu Ai-lao

Ở cửa đi vào, khu Ai-lao ở bên tay trái. Khu Ai-lao ở riêng một nhà rộng độ ba bốn gian, thoạt bước chân vào đã thấy treo nào là các thứ sợi, nào sợi gai, sợi dứa dại, văn vân. Lại thấy một đống lông cừu trắng xóa, đó là lông cừu nuôi ở Trấn-ninh. Đi suốt mấy gian nhà chỉ thấy các thứ vải lòe loẹt, xem ra cũng bền lắm. Thóc gạo thì xứ Lào không có mấy, duy lâm sản thì cực nhiều, các thứ gỗ, hạt cây, rễ cây, vỏ cây và lá cây để nhuộm để làm thuốc rất nhiều. Còn khoáng-sản cũng được khá nhiều. Nói về kỹ-nghệ của Lào thì còn sơ-sài lắm, trừ các thứ vải ra thì chỉ có một vài cái thuyền làm bằng gỗ, một vài cái điếu hút thuốc lá, và các đồ lặt vặt khác thôi. Xem thế đủ biết về đường kỹ-nghệ xứ Lào hãy còn chậm-chạp vậy.

(Còn nữa).

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		10$96
— nhì,	—	10 35
— ba,	—	9 76
Thóc hạng nhất,	—	6 30
Bắp ngô	—	7 00

Giá bạc. Kể từ ngày 10 Décembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 $ 20.

Đông-cung Hoàng-thái-tử sang Pháp. — Đức Đông-cung Hoàng-thái-tử đã cùng với quan hầm Toàn-quyền Charles đi chuyến xe lửa riêng ở Huế vào Hàn sáng hôm 9 décembre hồi 7 giờ 7 phút để đáp tàu sang Pháp. Hồi 8 giờ 50 Hoàng-thượng cùng quan hầm Toàn quyền Charles, quan Khâm-sứ Pasquier và Đông cung Hoàng-thái-tử đi ô-tô ra ga, quan Khâm-sứ và quí phu-nhân cùng quan Công-bộ Thượng-thư Võ-Liêm tiễn các ngài vào đến Hàn.

Điện-tín cám ơn của Hoàng-thân Xiêm-la. — Quan Toàn-quyền vừa tiếp được của Hoàng-thân Damrong bức điện-tín sau này:

«Trước khi từ biệt Đông-dương, tôi xin hầm ta quan lớn và [illegible]

đãi tôi ở xứ thuộc-địa lớn này. Tôi trở về sẽ không bao giờ quên được những ngày qua xứ Cao-miên đã được quan Khâm sứ tiếp đãi một cách rất trọng thể và ân cần ; vì đi đến đâu cũng được khoản đãi tử-tế, cho nên cuộc hành-trình của tôi lại được thêm vui hơn nữa ».

Quan Nguyên-soái mới đạo Trung-Bắc-kỳ. — Quan nguyên-soái Sicre coi đạo quân Trung-Bắc kỳ nay đến hạn nghỉ thì đã có tin rằng quan nguyên-soái Camille Benoit sẽ sang thay, ở trong 20 décembre thì ở bên Pháp sẽ xuống tàu.

Hội đồng bảo-hộ. — Trong các vấn-đề xét tại Hội-đồng bảo-hộ ngày hôm qua có những vấn đề sau này :

Việc M. Berry xin giảm tiền nợ ;

Việc viên quản Gellé xin giảm thuế ;

Tờ biên bản việc lĩnh trưng-công nhà pha tại Á-giang trong năm 1925 ;

Việc trưng sòng đánh bạc ở Lạo-kay, Cao-bằng và Nguyên-bình trong năm 1925 ;

Việc làm tờ nhượng-đồng đất mầy điện ở Sơn-tây ;

Việc làm sở kiểm-lâm ở Đông-triều ;

Đơn Cauvin xin ân xá ;

Đơn Macquin xin ân hạn ;

Đơn Đặng-văn-Lu xin ân xá, v. v.

Thể lệ mới về những người du-học bên Pháp. — Ngày 1er décembre vừa rồi, quan Toàn-quyền Đông-pháp đã ký một đạo nghị định rằng từ giờ trở đi phàm các người bản xứ là dân thuộc-địa hay dân bảo hộ Pháp mà muốn sang Pháp để tìm học thì trước khi đi phải có một quyền sổ nhà trường (*livret universitaire*), trong sổ ấy có dán hình ảnh và ghi ngày sinh tháng đẻ vào, biên chỗ ở của cha mẹ và các trường học mà trước khi đã theo học, tiền học-bổng hay tiền trợ cấp đã được hưởng từ trước, các văn-bằng đã có, và chỗ thông tin ở bên Pháp là đâu. Sổ ấy do quan Tổng-thanh-tra học-chính các xứ cấp cho, có trình các quan Thống-sứ hay quan Thống-đốc duyệt. Sổ ấy sẽ thay cho giấy cản cước đã nói ở nghị-định ngày 9 novembre 1918 và 16 septembre 1920.

Các ram rứt học sinh bản sứ sang theo học bên Pháp lại có thể được số dự-toán Đông-dương hay số dự-toán các xứ cấp cho cả số học bổng hay mấy phần số học bổng.

Các số dự-toán của xứ Đông-dương cũng có thể theo như thể lệ do nghị-định của các quan Thống-sứ, Thống-đốc ấn-định mà trợ-cấp học bổng cho những hội có người sang học bên Pháp. Nhưng cứ khi nào những người ấy có trúng tuyển kỳ thi tốt-nghiệp cấp trung-học-đường mà bên này không có những học-đường tương-tự như thế mà thôi, như là các đại học đường của Nhà nước và các trường sau này : trường Công-chính Công-nghệ và Kỹ-nghệ thực-hành (École des travaux publics, du Batiment et de l'Industrie), các trường kỹ-thuật công nghệ (école des Arts et métiers) trường dạy Độc-con, mỏ ở Alais (école des Mines de Alais), trường điện học (Institut électrotechnique), trường học làm giấy (école du papier), trường học làm giấy ở Grenoble, trường thực-vật ở Lyon, trường Hóa-học ở Bordeaux, trường hàng hải học, các trường dệt, v. v.

Tiền học bổng ngoại số hoặc một phần tiền vào các công khố Đông-dương thì chỉ cấp cho những người đi học ở các đại học đường hay các học-đường nào mà bên này không có những học-đường tương-tự như thế mà thôi, như là các đại học đường của Nhà nước và các trường sau này : trường Công-chính Công-nghệ và Kỹ-nghệ thực-hành (École des travaux publics, du Batiment et de l'Industrie), các trường kỹ-thuật công nghệ (école des Arts et métiers) trường dạy Độc-con, mỏ ở Alais (école des Mines de Alais), trường điện học (Institut électrotechnique), trường học làm giấy (école du papier), trường học làm giấy ở Grenoble, trường thực-vật ở Lyon, trường Hóa-học ở Bordeaux, trường hàng hải học, các trường dệt, v. v.

Tiền học bổng ngoại số hoặc một phần cũng lệ thường sẽ thi cấp cho học-sinh suất cái thời kỳ phải học tại trường mà mình đã kén chọn, nhưng trong năm, bất cứ lúc nào hễ người nào có lỗi gì không đáng cấp nữa thì tiền học bổng ấy có thể giảm bớt hoặc là bãi hẳn đi.

Trái lại thì trong thời kỳ đang học, những người nào mới được cấp một phần học bổng mà xét ra xứng đáng thì có thể lại cấp thêm cho được.

Trong thời kỳ đang học thì số học bổng đã cấp lại rồi, không thể tăng thêm được nữa.

Hễ không có giấy chứng thực của các viên nước ngoài về việc quản-đốc, giám-thị này là kiểm-soát việc học của người học-sinh thì không được cấp lại kỳ cản học bổng.

Các học-sinh Đông-pháp đã được học bổng của các tư gia hay các hội riêng cấp cho mà có tiền của nhà nước giúp thêm thì có thể được hưởng những khoản thưởng kể ở sau này.

Sau nữa khi học tốt nghiệp rồi, những học-sinh vào trong này hễ sức học ngang nhau thì cho thể được hưởng quyền lợi y như là các học-sinh được học-bổng của Nhà-nước, cũng như là được hưởng quyền lợi của các hội bảo trợ hay là của các hội khác cấp cho.

Những học-sinh đi sang Pháp học tiến nhà có ju mà lác đi, người nào đã nhận để nói quyền Pháp học (Alliance française) và quan chánh sở Kiểm-sát và trợ tế (service de contrôle et d'assistance) bảo trợ cho thì cũng được hưởng những quyền lợi nói trên ấy.

Những học sinh đã được học bổng chuyên về khoa gì thì phải chuyên học khoa ấy, bằng không thì sẽ phải bãi học bổng ngay.

Những học-sinh nào xứng đáng nhất mà được giấy trình lên quan Toàn quyền, biết thì hằng năm có thể được thưởng một lần như là dự cuộc du-lịch trong nước Pháp mà tiền phí tổn sẽ do số dự toán Đông-dương chịu.

NHÀ CHỚP BÓNG PATHÉ

Từ thứ sáu 5 đến thứ năm 11 Décembre 1924

THỜI-SỰ PATHÉ JOURNAL

TẤN

CŒUR FIDELE

Có Léon Mathot đóng

Bài-kịch chia làm 6 hồi rất hay do M. Jean Epstein sắp đặt

Việc nghiên-cứu giúp các nhà bị lụt. — Số tiền quyên giúp các nhà bị lụt do phủ Thống-sứ thu nhận và phân phát, tính đến ngày 8 décembre 1924 như sau này :

Số tiền thu được từ ngày 3 đến 8 décembre.

Nha Học-chính Đông-pháp	273 89
Tòa sứ Bắc-ninh . . .	125 . 20
Tỉnh Monjay (công-tư đức bại).	200 . 00
Cộng là. . . .	598 . 89
Những số đã thu trước.	31.321 . 68
Tổng cộng là. . .	31.920 . 57
Các khoản chi-tiêu :	
Tiền gửi đi các tỉnh. .	8 640 . 00
Tiền đong gạo.	11.144 . 00
Cộng là	19 784 . 00
Số tiền kỳ tại nhà ngân-hàng Đông dương . .	62.136 . 57

***

Ngày 8 décembre vừa rồi quan Thống-sứ có mời quan chánh sở Tài-chính bị hại ở đê về thảo-luận tại dinh văn-phòng ngài để bàn về việc chi dùng và phân phát những số tiền quyên thế nào cho được hợp lợi hơn.

Theo như ý kiến của hội-đồng của tỉnh thì quan Thống-sứ đã định phân phát số tiền đã quyên được như sau này :

Tỉnh Hưng-yên	36 000 đồng.
— Hải-dương	20 000 đồng.
— Bắc-ninh	4.000 đồng.

Hiện quan Thống-sứ đã giao ngay cho ba quan đông-sự ba tỉnh các số tiền sau này :

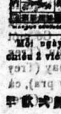
— Hưng-yên	18.000 đồng
— Hải-dương	10.000 đồng
— Bắc ninh	4.000 đồng

Hội Ái hữu của người Việt. — Hội Ái-hữu của các viên-chức người Việt họp tại Hanoi chiều chủ-nhật vừa rồi. Hội đã chuẩn-y các công việc của ban trị-sự năm 1924 rồi bầu lại ban trị-sự mới năm 1925 như sau này :

(Hội-trưởng : M. Henri Marcel, Phó hội trưởng : M. Ng-viết-An, Thủ-quỹ : M. Ng-văn-Luyện, Thư-ký : M. Ng-viêm-Hai

Ban tập trị : Bùi-văn-Nhã : M. Hoàng-gia-Hội.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéro

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GẦN-CẢ-VIÊN

(Cajeputol huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng bà Léonet là phu-nhân quan giáo-sư Léonet nguyên đốc-học trường Thông-ngôn vừa tạ thế tại Vireux-Molhain (Ardennes) ngày 2 novembre. Bản quán có lời kính viếng bà và chia buồn với quan đốc Léonet cùng bảo-quyến.

Việc giữ-gìn đê-điều ở Bắc-kỳ. — Quan Tổng-sư Bắc-kỳ vừa ký nghị định sửa đổi lại đoạn thứ nhất, kỳ con thứ 4, nghị-định ngày 1er juillet 1917 về việc giữ-gìn trông-nom đê điều ở Bắc-kỳ. Khoản ấy sửa đổi lại như sau này :

« Cấm mặt không ai được cày cấy hay trồng cây cối gì ở các mặt đất đê hay chân đê và trong khoảng từ ra là 10 thước tây từ chân đê trở ra. »

Lệnh cấm này cũng là cốt giữ cho đê điều không bị thương hại gì đến, để phòng ngừa cái nạn vỡ đê ở xứ ta.

Muốn để lại một cái xe moto còn mới nhiều Gillet Hers ai 3 mã-lực rưỡi, tốc lực 80 kilomètre một giờ.

Xin hỏi ở hàng Trống số 27, sáng từ 11 giờ rưỡi cho đến 2 giờ, chiều từ 6 giờ đến 8 giờ. 4507

Hội chợ Hanoi

Làn thứ sáu

Đã bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

FAMILY CINÉMA

29 31 Rue des Voiles — Hanoi

CÁO BẠCH

Từ hôm thứ hai 1er décembre 1924, bản rạp chiếu chương trình, phim ảnh KIM-VÂN-KIỀU, thì rất nào cũng được đông khách xem mà tối nào cũng phải chối từ vì không đủ chỗ khách ngồi, nhiều quý-khách phải trở về không

Bản rạp xin chiếu phim KIM-VÂN-KIỀU này cho đến khi hết Hội chợ là đến ngày 14 décembre để các quí khách ở xa, ai ai cũng được rộng thì giờ đến xem.

Các quí khách ở xa đến Bà thành để coi cuộc Hội chơ xem phim ảnh KIM-VÂN-KIỀU này là phim ảnh của người An-nam đóng tỏ về tích chuyện An nam, rất hay mọi có lần này là lần thứ nhất.

FAMILY CINEMA

Kính cáo

Mua ngựa cái và ngựa giống của ta. — Chiều như lời thương-lượng của quan chánh sở Tài-chính, quan Thống-sứ Bắc kỳ đã định trích trong số dự-toán bản-xứ lấy một số tiền là 2.200 đồng để mua ngựa cái và ngựa giống thuần giống Nam của các nơi đem đến đấu xảo kỳ đấu-xảo canh-nông ngày 13 décembre này.

Thành-phố bán muối ở chợ Đồng-xuân. — Ít lâu nay, dân thành-phố ta thật đã khám-khổ về nỗi bị ăn muối đắt. Có đôi-thuở nào một xu muối nữa kể ông đã vừa giảm bát canh, mà nhà nào lại người chẳng nêm một ngày cũng dùng ít đến ba bốn xu muối mới đủ! Dân thành-phố tá, lắm nhà rau mắm không làm được mà ăn về nỗi muối đắt, ai nấy đều lấy làm ta thán về chúng.

Nay thành-phố đã ý hiệp với sở Thương chính, từ mồng ngày cho đem muối bán ở cửa chợ Đồng xuân giá mỗi cân dân đến mua giá bán xu (0$ (4) một kilo, mà mỗi ngày bán cho tới một tấn.

Thành phố phải đài tải lấy muối từ Gia-lâm sang đây, nhưng sở Thương-chính sẽ trừ cho nỗi tiền là 1$ 70 vào tiền mua.

Việc bán muối này lễ ra bắt đầu từ sáng hôm qua, nhưng vì sớm qua kho muối Gia-lâm chưa kịp có muối bán cho, nên lại phải hoãn đến buổi chiều.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi.

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Chỉ có một cái, mà cũng chỉ có một cửa hiệu có :

SẬP GỖ TRẮC

còn đồ gụ thì lại nhiều lắm, đủ các thứ, tủ-chè tủ-tây, sa-lông, ván ván.

Hiệu có các thứ đồ ấy trác là hiệu « THUẬN LỢI » ở DÂY G. số 234.

Việc đâm tàu « Hưng-thịnh ». — Trong số báo ngày hôm qua bản quán đã đăng ở mục Hải-phòng cái tin tàu *Hưng thịnh* của M. Ng-hữu-Thu từ Sơn bị đâm, nay lại tiếp được lại cáo cáo chính-phủ như sau này :

« Tàu *Hưng-thịnh* của Hãng tàu Sơn bị đâm ngày 8 décembre hồi 3 giờ ở sông Lạch-trai vào giữa quãng hai làng Hoàng-mai và Xích-thổ thuộc tỉnh Kiến-an. Tàu ấy chở hành khách bao nhiêu không rõ và thóc gạo nữa. Cứ như tin mới nhận được thì thủy-thủ bảy người lên được cả. Trong số hành khách thì có 8 người sống sót, là vớt được ba cái xác nhưng không rõ cản cước thế nào. Còn như tàu đâm vì lẽ gì thì chưa rõ »

Cuộc đấu võ hôm chủ-nhật vừa rồi. — Cuộc đấu võ hồi 2 giờ rưỡi chiều chủ nhật vừa rồi của hội *Boxing Club Tonkinois* lập ra ở trên trường võ đạp, thật đã làm cho bà con trong thành phố ta được một cuộc tiêu khiển rất vui mà bấy nay từng vẫn mong ước.

Cuộc đấu tiên thì hai tay võ-sĩ là MM. Ban và An đều nặng 47 kgr đấu với nhau : M. Ban thắng ; cuộc thứ nhì thì M. Sinh 46 kgr và M. Thông 47 kgr. đấu với nhau : bạn bên cũng đồng sức, nhưng sau hội-đồng xét cho M. Sinh thắng ; cuộc thứ ba thì M. Trung 65 kgr. vật với M. Minh 69 kgr : M. Minh thắng.

Cái cuộc mà ai nấy đều lấy làm chú ý nhất là cuộc M. Quỳnh thách đấu với M. Trọ. Hai người cân nặng bằng nhau : M. Quỳnh bị thua.

Sau đến cuộc hai cân bé con là học-trò viện quần Mo sacnier đấu với nhau cũng giỏi lắm, rồi đến MM. Leiup và Desset đấu kiếm với nhau rất là vui vẻ.

Các người đi xem hôm ấy ai nấy đều lấy làm thích ý và mong rằng thỉnh thoảng hội *Boxing Club Tonkinois* lại mở ra những cuộc đấu như thế cho bà con ta xem.

M. lai cảo

Cao-miên bội-tinh. — M. Lương-hữu-Nhân, thư-ký sở báo *Éveil Economique* vừa được thưởng Cao-miên bội-tinh đệ ngũ hạng. Vậy xin có lời mừng ông Nhân.

Cuộc đua ngựa. — Đến chiều chủ-nhật 14 décembre này tại Hanoi sẽ có kỳ đua ngựa là lần thứ ba trong mùa năm nay. Kỳ ấy có những giải sau này :

Giải Espérance chạy 1.100 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
—	—
Lê xuân-Nhân	Sondain
Philippe	Frédéric
J. M. D.	Cher ami
Bleue	Nanine
Blanche	Crainquebille

Giải Tapis Vert chạy 1.600 m.

Y...	Diavolo
Métropole	Ronsky
Ng-huy-Hợi	Mon Désir
Blanche	Zaza
—	Abelle

Giải Aérien chạy 1.000 m.

Casabianca	Etincelle
d'Aquitaine	Démon
Cayuona	Ca Bat
Cyrnos	Fétard
Métropole	Rodum
Ng-huy-Hợi	Mon désir
Cerise	Eveillé
A Kam	Eclipse
Blanche	L'Eclair
—	Durandal
Tạ-duy-Tư	Dada

Giải Quovadis chạy 2.000 m.

Blanche	Destrier
—	Brûleur

Giải Prestige chạy 1.800 m.

Đ. K. Long	Elan
L. H.	Pivolo
Ng-h.-Hợi	Rigoletto
—	Sans-souci
Roché	Béguin
Cerise	Victorieux
Blanche	Dictateur
—	Sept-pagodes
Tạ-duy-Tư	Sidi

Giải Mahomet nhảy chạy 1.600 m

Casabianca	Victoire II
—	Etincelle
Y...	Le Vétéran
Métropole	Sultan
Ng-huy-Hợi	Mélant
France	Coquet
Blanche	L'Yser
—	Condottière
Normande	Phidias

Xiếc Đại-nam. — Đến mai jeudi 11 Décembre 1924, xiếc Đại-nam sẽ soạn một chương-trình đặc-biệt để hiến các học sinh các trường ở thành phố Hanoi. Các chỗ ngồi sẽ tính một giá riêng. Bắt đầu khai diễn từ 3 giờ chiều.

∴

Mấy hôm nay xiếc Đại-nam vắng chỉ thu có nửa tiền, được các quí khách chiếu-cố rất đông.

Xem Hội-chợ, nên đến hàng nào trước?

DÂY F. SỐ 6

Có đủ mặt hàng, sà-lông, tủ-chè, sập, ván vân, bằng TRẮC và bằng GỤ. — Khám trọn có cả. —

Giá tính phải chăng

HẠ HƠN MỌI NƠI

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Vấn đề nhà cửa đắt đỏ. — Hầy lâu đã nhiều người nói đến vấn đề đó, nhà-nước đã có xét đến và cũng đã trù tính mọi cách để ngăn ngừa những người đó nhà cho thuê khỏi bắt chẹt người ở thuê, nhưng ở bề hình thức đó mà thôi, chứ cũng chưa đặt hẳn luật lệ bắt buộc gì hẳn như người ta mong. Vì thế cho nên phải chịu nhiều nỗi bực mình với chủ có nhà cho thuê.

Trước kia nhà cửa còn hiếm, họ thường bắt chẹt nhau bằng nhiều cách rất vô-lý, như là vô-cớ tăng tiền nhà hay mượn cớ sửa chữa tấm cửa, sơn quét nước vôi rồi tăng tiền thuê lên rất nhiều. Vì cái cớ ấy buôn ngồi lấy có nhiều lời và chắc chắn, nên mấy năm nay thiên-hạ đổ xô cả vào, nhà cửa làm thêm rất nhiều, thì những kẻ mánh lâm không còn có được những thủ-đoạn như trước, song giá nhà cho thuê vẫn cao hoài là vì nó thành lệ mất rồi.

Nhiều người cần nhà, dù tầng trên hay tầng dưới mặc lòng, ở vào các ngõ, các phố lẻ, mà người ở thuê phần nhiều là những người làm công, khu ấy kẻ được một cái giường nằm, một cái tủ áo, một cái bàn rửa mặt, một cỗ ngồi chơi, và một cái phản vừa để dùng ngồi ăn cơm vừa để đầy tớ nằm, tạm gọi được là hợp chút về sinh thì giá rẻ ra cũng phải từ 10 đến 15 đồng một tháng. Ôi! một người làm công thôi buổi này đại-đồng lương tháng chỉ vào khoảng giảm ba chục trở lại cả, mà tiền thuê nhà đã mất đi 10, 15 đồng rồi thì kể cũng là khí quá vậy. Những người làm công lương bổng bằng ba chục đồng vậy, lại còn phải phụ-phen thợ-thuyền cũng phải ăn phở ở nhưng mọi người, quanh năm ngày tháng vất mồ không đủ đắt mình, ở xa cố làm không tiện, mà ở nơi-chốn nhà cửa đắt đỏ như thế, bảo họ ở chung nhau chùm rùm năm bảy chỗ làm một tổ-công gì là vệ-sinh, và cách phòng ngừa vệ-sinh của thành-phố lại rất đỗi nghiêm-ngặt, hơ một tý là phải phạt liền, như thế cũng lại là một sự rầy rà cho họ lắm.

Vậy bây giờ muốn cho nhà của thành-phố ta được đứng giá phải chăng, người cho thuê không còn vin cớ này cớ khác bắt chẹt người ở thuê và người ở thuê cũng không đến nỗi vì sự nhà đắt đỏ mà phải nài xin cùng cực thì thành-phố nên đặt luật nhất định mỗi căn nhà đó được bao nhiêu thước dung x mètres cubes và không khí thì ít ra chừng đặt giá là bao nhiêu và hạn-định được bao nhiêu người cho được sự công-bình. Cứ cái cũng dễ thi hành, đại ý là 6 chỗ cần có việc thì nhà đặt thành điều luật rồi giao cho ban hội-đồng vệ-sinh chuyên trách là xong việc.

Cứ như ý-kiến của tôi thì ý kiến nói trên này rất tiện, rất hợp cả vệ sinh và vừa lòng người, mà cũng không hại đến thành-phố là cũng nên. Nếu mọi lẽ như trên cho, rồi đến kỳ hội-đồng tới nơi này yêu-cầu để những người làm thuê ở mướn được nhờ cũng là điều ích chung vậy. Các ông nghĩ sao?

NAM-ĐỊNH

Bán muối. — Chiều hôm qua nhà thương-chính Nam-định có bán muối, từ một tấn đến 10 tấn. Mới hơn một giờ mà con nhà muối đã đến hợp việc làng đông-nghịt như nêm cối! nhiều ông rảo mày bộ về, mà cũng nhiều bà, nhiều cô sang trọng vô cùng, phấn trát vàng tô trông như đi xem hội chợ, chứ không phải ông, bà, cô hàng muối!

Đông gió nhà thương-chính mở cửa, ồ vào như vỡ đê, trong đám đông thình thoảng thấy tiếng ồn ẽn kêu lên rằng : « tay mấy chân lượi mấy ngợm hay nhỉ! » Nhiều cận trẻ tuổi ở trong đám đông lách ra đầu bà như qua đám.

Sao hôm muối nam này không bị ốt có cái ma-lực gì mà làm cho người ta đến quên cả giá, đến mất cả liêm-sỉ

Thương hàm. — M. Ng-xuân-Lan tức Hộ Lan chủ rạp hát Nam-minh phố hàng Rượu, vừa được thưởng hàm Hàn-lâm-cung-phụng. Vì trong dịp Tết-tuân đại khánh, M. Lan có đem bọn hát vào Kinh đô chúc hỗ. Vậy xin có lời mừng ông Hàn Lan.

T. lai cảo

Sự sắt trên xe lửa. — Chuyến xe-lửa hôm thứ ba mới rồi ở một toa hạng ba kia ai cũng trông thấy một người thiếu phụ bế một con bé độ năm tháng, nét mặt buồn dầu như trong lòng có một khối phiền cùng tận. Tel-là thoảng giọt nước mắt cứ xuống mặt đứa trẻ nhỏ thì lệ thế khóc lại trông thấy cũng động mối thương-tâm. Sau có một ông ở cùng toa thật chuyện cho một người bạn nghe thì mới hiểu rõ đầu đuôi :

Nguyên người thiếu phụ này, trạc độ mươi, người trông nét mặt đoan trang mà có sắc, là một tay đanh-cay ở hàng Thao. Sau ran riu cùng một ông nọ làm ở sở cùng kia. Nay tình một ngày một nhạt đi chàng ta chẳng đoái thương đến nữa cơ nên à ta lại phải bế con lên Hà-thành xoay vẽ nghề cũ để kiếm kế sinh nhai.

S. T. lai cảo.

VIỆT-TRÌ

Nạn hăng ngày. — Một bà lão tên là Lưu-thị-Cưng, 76 tuổi, ở làng Thọ-sơn, huyện Hạc-trì tỉnh Phú-thọ, trưa thứ hai vừa rồi, đi thăm con gái, khi qua đường sắt tại ki-lô-mét 74+733 cách ga Việt-trì 2 ki-lô-mét bị chuyến xe lửa thứ hai ở dưới ngược lên đè phải vỡ sọ, gẫy cánh tay trái, đứt cổ chân phải, chết ngay lập tức.

HƯNG-YÊN

Cháy. — Ngày hôm mồng 9 tháng một ta hồi 12 giờ trưa tại làng Triều-dương thuộc huyện Tiên-lữ tự nhiên phát hỏa cháy mất hơn hai mươi nóc nhà, tiệt hại ước chừng gần nghìn bạc; may người không việc gì chỉ chết vài con lợn thôi.

Việc phát hỏa này tự một nhà vô ý để lửa bốc lên cháy cái bếp, không may gặp phải gió lớn to cho nên ngọn lửa bốc lên mau quá cháy lan ngay sang nhà hàng xóm. Càng ngày cháy càng to, tàn bay tứ phía, rồi nhà ở cách nhà lấy xa cũng cháy luôn. Dân làng kéo đến đông, hết sức cứu cấp, không sao chữa được, sau mãi đến gần một giờ lửa mới tắt.

Tương hại thay cho mấy nhà bị hỏa hoạn đó, vừa bị cái nạn nước lụt cướp hoàn hồn, nay còn được chờ lại cháy nốt, thế là xong. Thật là họa vô đơn chí.

Đoàn-triện-Hà lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Sự tuần phòng ở các nẻo sông. — Quanh quẩn thành phố Hanoi nẻo nào cũng có sông, mà dưới nước trên bờ phố phường liền tiếp, lấy đó sở đi trộm cắp đã thuận phòng nghiêm nhặt lắm, mà vẫn có trộm cắp hoài, là do bởi các nẻo không có đạo lính tuần kiểm, nên bọn trộm cắp rất dễ làng ăn. Nếu nay nhà nước đặt thêm một đạo lính tuần phòng ở các nẻo sông, thì thống trừ bớt được mối hại về trộm cắp cho lương dân nhiều lắm, vì bọn trộm cắp tàng ẩn ở dưới nước mà lại gần trên bờ mà tuần phòng, khác gì tử ngọn mà không trừ gốc, thì đời nào trừ được cái họa đạo thiết ở xứ này, mà bọn ấy đã chắc rằng không ai biết chỗ tiềm tàng của nó, thì không khi nào chúng nó chịu tuyệt tích, vậy sự tuần phòng ở các nẻo sông quanh quất thành phố Hanoi rất nên thi hành lắm thay.

(Còn trong kỳ báo sau, xin chú ý).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
HỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt về kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2069

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi
Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.
Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

茶名子獅泰金
Từ khi văn-minh khai hóa đến nay, phàm vật gì cũng vậy, có cạnh-tranh mới có tiến-bộ, có so-sánh mới biết tốt-xấu, như bản hiệu từ khi khai chương đến nay đã từng nuốt trăm năm, bắt sức nghiên-cứu về một cạnh cuộc, không những hợp vệ sinh mà thôi, lại có mùi thơm ngào-ngạt như hoa mới nở pha đi pha lại vẫn như thường, thế cho nên nhà thí-nghiệm và dấu-xảo ở đất Trung-hoa đã công nhận cho là chè hiệu con sư-tử này là ưu đẳng ; ưu nhờ Nhà-nước mở kỳ Hội-Chợ này có đủ cả mặt người Viễn-đông ta cho nên bản-hiệu cũng gửi vào một phần để phô trương cái tài-thích nhất-tạo lại gian số 25 dãy F, để thừa tiếp cho quí ông bà, và đặt riêng phòng bán tại Hội-Chợ gian ấy, để quí quan mua về so sánh mới biết là bản-hiệu nổi sa có vậy.
KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2121

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên
Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.
Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.
Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.
Bệnh lâu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.
Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.
Thuốc thụt PARAT
Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì
Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10
Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:
Gouttes de Virginie
chỉ vài giọt khỏi dứt bệnh.
Giá bán: 1 $ 20 một lọ

Cá ông lụy. — Ở xứ Trài-hà gần cửa Thuận-an, ngày 22 Novembre một người kể chài thấy hai thớt cá ông hình to bằng con bò chết dâu từ bao giờ mà sóng tấp vào trong bực. Khi người ấy trông thấy liền đi báo cáo với những người chức việc trong làng ra xem quả là cá ông thì liền đi báo cáo với quân sở tại, rồi quan chuyển bẩm lên bộ. Lễ thì đã mông ân Hoàng-thượng ân-cấp cho mỗi vị tám vóc lụa và mười đồng bạc. Lãnh vật hạng ấy đem về lo việc khâm liệm tống táng đến ngày 25 thì đã làm lễ cất đám, táng hai vị nhân-ngư ấy ở trên một nơi cồn cát rồi lập miếu phụng thờ. — Khi đưa đám thì các lễ nghi đã diễn dương rất linh-đình gồng như đám cưa người, nhưng có khác một điều là người trống nam tức là người đã trông thấy và đi báo cáo đó thì mặc áo đỏ mà lại có đốt pháo vào hát tây chèo đưa lên, khi đưa đám thì người đến xem rất đông.
Cá ông ở các nước thì người ta bắn giết để lấy mỡ và lấy xương, mà nước ta lại sùng thượng cùng vái xem như thần như thánh lại có sắc vua phong là nhân ngư thần, nên mỗi khi chết thì có cấp tiền và lụa để khâm liệm tống táng. Sở dĩ nước ta sùng thượng cùng vái cá ông là do bởi cá ấy đã cứu được lắm người bị chìm ghe chìm thuyền. Thường những người đi biển gặp cơn phong ba bão chướng thường trông thấy cá ông đến ghé lưng vào một bên ghe đỡ ghe cho khỏi chênh lệch, rồi lại đưa lần vào bậc, rồi ghe bị chìm thì cá ấy lại nổ lên để cho người ta bám vào lưng mà cứu người.
Cá ấy thường bị những con cá ép nó hại chết nên phải tấp vào bờ được người ta lại nói lắm vị cá ông to quá khi tấp vào bờ thì chỉ ở ngoài những nơi sâu người ta không trông thấy được thì lại đẹp đồng lên để chỉ bảo cho người biết, nếu vậy thì cũng lạ thay.
Sự trở ngại trong đám cưới xin ở An-cựu. — Vừa rồi ở làng An-cựu một nhà cho cưới con gái khi làm lễ hôn-sính thì chọn đúng giờ ngọ, mới cho nhà trai vào nạp lễ, nhưng rồi thay vào khoảng 11 giờ rưỡi thì bà chủ hôn bên nhà gái bị bệnh lục huyết chí trong 15 phút đồng hồ thì mạng vong, thảm thương thay lúc bấy giờ bên nhà gái rối rít lên chẳng biết tính thế nào, còn nhà trai thì đang đứng ngoài cửa ngõ đợi đến giờ về nạp lễ, vẫn đến giờ thì nhà trai vào trình giờ liền được tin buồn lẫy bèn trở ra nói với ông chủ hôn bên nhà trai thì ông cứ định hãy tạm đình lễ cưới ấy, nhưng trong bọn ấy có người không chịu, bảo rằng sự chọn ngày giờ là rất kỹ và rất quan hệ, về trong một năm chỉ chọn được một giờ, nếu chẳng nạp lễ thì chẳng biết khi nào mới nạp được, vì thế mà nhà trai nhất định vào nạp lễ để làm lễ thành hôn ; vậy thì lễ hôn sính ấy đã thành ngay lúc bấy giờ, làm lễ xong lại bắt phải đưa dâu về khi ấy. Thảm thương thay cô dâu mới phải cưỡng-bách mà trang điểm rồi lại phải theo về nhà chồng, thêm bơ một bước lệ rơi mấy hàng, phụng về đến nhà chồng cho được giờ rồi cô lại xin về nhà mẹ ngay mà lo việc tống táng.
Ấy cũng bởi sự coi ngày của ta nó đã chôn sâu vào óc ta, khiến ta tin cậy một điều không bằng cớ mà khiến cho những sự thực-hành phải ngăn trở biết nhiêu, mắt xem như một chuyện này thì thường rằng sự cưới xin chẳng khi nào thì khi khác, trăm năm kết tóc ngày hãy còn dài, chứ âm dương cách biệt, mẫu tử tình thâm thì có một lúc, thế mà thân thì đành để đó phải gượng ngùng mà vui chữ vu quy, thì thế nào mà đành đoạn được.
Sự này nghe đã trái tai mà trông vào cũng chướng mắt, có phải là chỉ bởi sự lựa chọn ngày giờ mà nên nỗi, chẳng hay sự hà lận ấy khi nào bỏ hẳn được.

VIỆC TRUNG-KỲ
THANH-HÓA
Khám thẻ căn cước. — Ta tưởng nên nhắc lại những cái rối mấy quay tít ở trên đầu người trong khi khám thẻ căn cước, mà nhất là trước cửa nhà lạ thì lại càng bỡ ngỡ quá. Kẻ ăn bận nhất là cho các ông cụ nhà quê tay chưa giả song cái vẻ đã bị nắm bảy rối mấy tín tít trên đầu, người nào tết phúc đưa nhanh ra thì chỉ phải một vài rối mà thôi, chứ ai chậm chạp lại bị những cái đám cái đá nữa. Có ai nói ra thì họ lại bảo là bổn-phận họ bắt buộc như thế ! Vẫn biết rằng bổn-phận, nhưng cái bổn phận là hỏi thế mà thôi, nếu ai chưa có thì đưa người ta về sở Cảm là cùng, chứ có lẽ nào bỏi chưa đời lời, người ta chưa kịp đưa ra, đã quất lấy quất đề, lại lạ một điều rằng họ cứ như những ông già quê mùa cục kịch thì họ lại làm già, thế là cái nghĩa làm sao ?
L. X. lai cảo

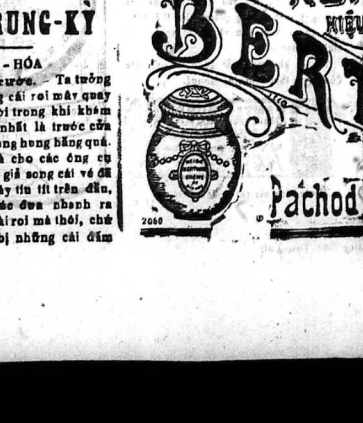
Cuộc diễn-kịch làm phúc. — Tối mồng một và mồng 2 Décembre vừa rồi hội Thể-dục Kiến-thương có tổ chức một cuộc hát đặc biệt làm phúc, tại rạp M. Hân Lan. Hai buổi cũng đều đông đến tàng cổ cả.
Tiền thu được sẽ đem giúp nạn dân, nhưng chưa rõ thu được bao nhiêu.
N. lai cảo

QUẢNG-NAM
Năm cái lụt. — Về tỉnh Quảng-nam năm nay bị năm cái lụt, ngày 24 tháng 10 tây ngại cái lụt nước ngập cả cư dân, mấy chỗ còn cao nước còn ngập tới 2 thước, tiếp theo ba cái lụt nữa cũng vừa, rồi tới hôm 16 tháng 11 tây lại một cái lụt rứa cũng ngập cả cư dân, nhưng nhỏ hơn cái lụt ngày 24 tháng 10 vừa rồi có 4 tấc nước, nhưng cái sau này thiệt hại nhiều lắm, kể như mền sơn cước, và duyên hải, miền biển, bị đổ cây nước trôi nhà cửa, người chết và bị hư hại sức vật không biết đâu mà kể cho xiết.
Kể nước ngập theo đường thiên-lý ở Faifo, thì tự k. 138 + 30 kilomètres và phố phường Faifo nước ngập cao hơn mặt đường có 2 thước. Còn ở Tam-kỳ tự k. 150 vô tới k. 170 có 2 kilomètres nước cao hơn đường có 1m50, mênh mông như biển, hiện mấy hôm ấy trong tỉnh thành Quảng-nam nước trên vỉa ngập trong thành, đến hơn 2 thước nước, nên trong các dinh phủ phải bắt gạo to vô để đem gia-quyến ở cả vô ở trước. Quan trên lại sức cho cư dân ở bốn phía thành vô hết trong tỉnh để tránh lụt, sau rồi trong thành lại ngập hết nên dân sự phải cho lên thượng thành và nêu cột cờ, tiếng kêu khóc vang trời. Về địa phận tỉnh Quảng-nam đường đất từ 100 thước tới 5 thước cộng cả là 36 chỗ, còn cầu cống lún và sập nhiều.
Kể về việc đói, thì mùa vừa tới chưa kịp gặt thì bị nước ngập mất tháng trời, lúa thối và bị cá ăn hết, còn nội khoai củ ngoài đồng cũng thối hết cả, còn như mạ mọng mới gieo bị trôi hết thì không lấy chi mà làm mùa tháng ba. Ai mà còn lúa trong nhà thì bị nước trôi mất. Còn lúa ngoài đồng thì thối, như vậy biết lấy chi mà ăn cho đỡ đói bây giờ.
Nói về việc quan chở gạo tới chánh phủ bảo-hộ cho ba chiếc tàu to chở gạo tới Tourane, không biết bao là gạo để phân phát cho các phủ huyện để ban cho dân ăn, thiệt là đại-phúc cho thiên hạ, nhưng xin nhà nước cho chở một chuyến chứ còn thì cuối tháng chạp ta và tháng hai ta phải cho chở tới hai chuyến nữa, về mấy tháng ấy cũng là khi đói lắm hơn bây giờ nhiều, về chợ có ít nhiều chi tìm bán hết để mua gạo, nên mấy tháng sau là đói hơn chứ, nhưng xin nhà nước nghĩ phương sách chi để cho mấy người dân nghèo mua gạo và lĩnh gạo cho dễ dàng còn như cách phát bấy lâu thì nhiều lẽ khó kẻn lắm.
H.

BÌNH-ĐỊNH
Bội-tinh — MM. Hà-huy-Lương, Ng-Hiền, giáo học, và Trần-văn-Bang là trợ giáo tại trường Pháp-Việt Quinhơn, mới được thưởng danh-dự bội-tinh bạc hạng nhì.
Nguyên ba ông này lãnh việc coi sóc lưu-học-sinh tại trường, vì trận bão vừa rồi, đang lúc nguy hiểm nhà gần sập, thì cả ba lo lắng, gìn giữ học-trò, và đã đem ra khỏi nhà trước khi nhà sập, cùng đã liều đột gió xông mưa, mà đem học-trò thoát thân ra đồng cát, cho nên không có trò nào bị hại cả.
Vì vậy nên quan đốc-học có tư xin ân thưởng. Khi quan Khâm-sứ vào tra xét cái sự hạ ở đấy, ngài có đến coi tại trường có xét công của ba ông nên ngài có hứa lời thưởng. Hiện nay đã có bội-tinh gởi vào rồi.
Vậy có lời mừng ba ông đã làm được một việc hết lương tâm đối với nghĩa vụ.

NHA-TRANG
Cuộc hát giúp dân bị nạn bão lụt. — Mới đây, quan Công-sứ Goisemain có cho phép các ông làm việc tại tòa mở ra một cuộc hát làm phúc để lấy tiền giúp dân bị bão lụt.
Trong chương-trình định hát hai ngày ba đêm. Bắt đầu bữa sáng chủ-nhật 16 Novembre.
Gần 9 giờ đêm quan Công-sứ và phu-nhân đến, có các cậu học sinh trường Pháp Việt hát bài quốc-ca Marseillaise. Trong khi hát thời có ông Bá giáo học trường Pháp-Việt đàn cây violon.
Hát xong thì đến ông Thiết chánh chủ hội đọc bài diễn thuyết bằng Pháp-văn, kể rõ tình hình bão lụt ở hai tỉnh và cám ơn quan công-sứ và phu-nhân, cùng các quan Tây Nam và các chư vị quí hữu đều sẵn lòng vì nghĩa đến chứng kiến.
Đoàn đến ông Hiền thông-ngôn Tòa ra hát vài đoạn Marseillaise và Madelon
Xong đến ba cô đào bóng Phanrang ra các bài ca theo điệu Saigon của ông Bạt soạn, rồi về tình cảnh sự bão lụt lớn lẽ rất ai oán.

Đại giảm giá !!!
MỜI CÁC NGÀI ĐẾN XEM
XIẾC ĐẠI-NAM
Đại giảm giá !!
Trình liệt-qui,
Bản-ban định sắp sửa khởi-hành đi tỉnh khác, xong vì thấy liệt-qui có lòng yêu vẫn chiếu-cố đến đông. Vậy bản-ban định ở lại mấy ngày nữa, bắt đầu từ hôm nay, xin lấy nửa tiền khắp các hạng, trước là để tạ tấm lòng quá-ái của các ngài đối với bản-ban từ ngày khai mạc, sau là để những ngài chưa đến thưởng lâm, còn có dịp chiếu-cố đến bản ban, thì bản-ban đồng nhân được cảm-tạ tấm lòng qui hóa của các ngài là nhường nào.
Nay kính tạ và kính thỉnh

2060

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Thưa các ngài,
Đại Hội-đồng thường niên họp ngày 26 Octobre 1924, định chia lãi mỗi cổ-phần là 8 p. 68. Bắt đầu từ mồng 10 đến 20 Décembre này, cứ từ 20 giờ đến 22 giờ xin mời các ngài lại nhà hát mà lĩnh tiền lãi. Và xin các ngài nhớ mang giấy cổ phần và giấy thuế thân hay là giấy căn-cước đi mà lĩnh, nếu không có giấy thuế thân hay giấy căn cước thì phải có hai ông hội viên làm chứng.
Nay kính đạt
Hội-đồng trị-sự.

Hạ giá chỗ ngồi
Kính trình các quí-khách biết rằng từ nay trở đi, hội chúng tôi định hạ giá các chỗ ngồi như sau này :

Trên gác và dưới nhà	
Giữa gác	
Ghế mây	0 p 70
gỗ,	0 40
Hai bên gác	
Bao lơn.	0 30
Cạnh bao lơn.	0 20
Giữa nhà	
Hạng nhất.	0 40
Hạng nhì.	0 30
Hạng ba.	0 20
Hạng tư (hai bên)	0 10

Tối thứ tư 10 Décembre 1924
TỪ RƯ
Tối thứ năm 11 Décembre 1924
CHƯƠNG-VIỆN
Tối thứ sáu 12 Décembre 1924
PHAN-TRẦN
Tối thứ bảy 13 Décembre 1924
KIM-VÂN-KIỀU (Đệ nhị)

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG
Tôi tên là Nguyễn hữu Địch, vợ tôi tên là Ngô-thị Hạ ở phố hàng Thiếc số 29, Hanoi, có người con gái tên là Nguyễn-hữu-Kim, đã có vợ con rồi, song chưa có tư sản gì cả, hiện còn ở chung với vợ chồng chúng tôi nay lêu lổng chơi bời, răn bảo không được, vậy xin có lời kính cáo để các ông, các bà, đừng ai cho con chúng tôi là Nguyễn-hữu Kim vay mượn gì cả. Chúng tôi không chịu trách-nhiệm.
45 0 Nay kính

MỘT DỊP HIẾM CÓ
Tức serge toàn laine mùa huyền — khổ rộng 140/m. Dùng may quần áo đàn ông thì thực đẹp, giá 2 $ 80 và 3 $ 50 một thước.
Hỏi xin mẫu tại hiệu : H. Vallée, 37, phố Paul Bert, Hanoi.
Xin gửi luôn cả timbre để giả lời.

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Rượu bổ-đào
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !
Xin xem kỹ và đề-phòng kẻo lầm

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôn Nội-các phụng lời chân phê rằng :
Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui công, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dâng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị giết cho qui được phòng chế-công để lộ thành-ý.
Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghỉ-ngơi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào dịp đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định

Kính cáo

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT-RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại [illegible] cả các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

[illegible] BÁN TẠI TẤT CẢ CÁC NHÀ BÀO CHẾ

Nhà [illegible] thuốc *LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS*

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachet du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

PHẢI LÀM SAO

những người YẾU ĐUỐI, MÒN MỎI
những người mà PHỔI và CUỐNG PHỔI YẾU,
Dùng VỊ TRỪ TRÙNG ĐỘC và BỔ là

SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CRÉOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX
Uống vô hai tì, hiệu nghiệm về CẢM-HO lâu năm ho
TỨC NGỰC đau KHIÊU XƯƠNG, GẦY GÒ. Ăn
NGON có SỨC, hết đàm và ngừa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

TÉLÉPHONE Nº 126 — Adr. Tél. : MAGAREUNIS

Nước hoa « GELLE FRÈRES » hoa Lilas, Fougères, Muguet, Violette, — Lọ rẹt bằng thủy-tinh, có hộp ở ngoài . . .	20 fr. 00
Nước hoa « Ce que femme veut » rất thơm. .	23 fr. 00
Nước hoa « Fleurs de Nice » lọ thủy tinh, có hộp đẹp . . .	12 fr. 00
Nước hoa « Chypre de Giraud, rất thơm. . .	18 fr. 00
Phấn « Roger & Gallet » đủ các vị đủ các mùi.	6 fr. 00
Nước Cologne Giraud 70° một chai. . .	25 fr. 00

BOITE POSTALE Nº 40

CÁO-BẠCH

*Quý-khách có **xe ô-tô** muốn chữa, nên đến xem xưởng* **GARAGE BOBILLOT**, *số 7, phố Bobillot, Hanoi ; Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc **nhanh-nhẹn và cẩn-thận.***

*Quý-khách **nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự; không xe nào tốt đẹp bằng.***

CHO THUÊ XE Ô-TÔ

Từ rầy không có bệnh sổ mũi giai giẳng,
bệnh ho khó chữa, những cơn
hen-xuyễn đau-đớn nữa,
là nhờ về có thuốc :

SIROP NOFAL

Thuốc ấy rất
mạnh mà giá lại rất rẻ,
vì mỗi lọ chỉ bán có 0$90.
Thuốc ấy chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59 phố Paul-Bert, có bán mà thôi.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酭 補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每時合吝哋每吝哋沒𠻗𠼦欺𠺙𣛨

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

Đang thời, Những bịnh như HỒ-HANH-XAO, ỐM GẦY, ĐAU LƯNG mỗi gối cùng trệ TIN-THẦN thì Thầy-thuốc đều chữa bằng le

NUCLOCITHOL.

Thuốc này HIỆU-NGHIỆM, trừ bịnh dặmau mà lại trừ tiệt cốt bịnh. Thuốc NUCLOCITHOL làm sanh sáng MÁU-HUYẾT và bổng-cất GÂN-CỐT. Thường người ta dùng nó khi đau mới giội đặng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh kể trên đây.

Cách uống : sáu hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD, Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France).

Tiệm tại Hanoi : Tiệm thuốc của ông Ed. CHASSAGNE

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

***Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa.** Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa và ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.*

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.

Giá : 1$20

BỊNH LIỆT KHÌ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hườn

GINAT và SYNOUSINE

Nhà thuốc bao cùng có
HÃNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, dồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tỉnh Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hộp 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TỈNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa á-phiện, ai nặng đến đâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không mệt nhọc.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu (Blennoragie) thì ai cũng biết hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh nặng là bệnh kén (prostate), nghĩa là nó sưng một cái hạch ở dưới bàng quang. Người bị lậu đã thành kén thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mỏi đùi, đau lưng, đi cũng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi ngồi xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân loãng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại dính một tý máu. Sự đó là thường bởi muốn đi tiểu tiện quá hóa sinh ra thế.

Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang bệnh nặng đến nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là rẻ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc *Santal Monal* nó làm cho khỏi mắc phải bệnh lậu kén, hay những chứng bệnh khác nữa trong khi đau lậu. Thuốc *Santal Monal* này làm cho nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tính chất thông và rất bổ, lẫn vào nước tiểu để rửa những tỳ thận ở bàng quang, nhờ thế bệnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mới mắc bệnh lậu phải nên dùng ngay thuốc *Santal Monal*.

SANTAL MONAL

Ở các hàng bào-chế to đều có bán.

Trừ ngay cái nạng nè làm cho khó tiêu-hóa !
Trừ mọi sự đau-đớn đi !
Chữa bệnh đau dạ dày đi !
DÙNG THUỐC :

POUDRE St ANDRÉ

Thuốc thần-hiệu, mà lại rẻ tiền 0$85 một lọ 100 liều
Hiệu bào chế **CHASSAGNE**
59, phố Paul-Bert, ở trước hồ Hoàn kiếm trông sang

Có thể kiếm được **500.000 quan**

bằng 10 quan

và đóng 14 tháng mỗi tháng 25 quan, muốn như vậy chỉ mua một cái vé

Panama có rút số

Nộp tiền lần đầu thì mình được quyền sở-hữu cả cái phiu, và nếu vé trúng số mình được lĩnh cả tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 16 Août 15 Novembre

Tiền về các lô trong một năm có hơn 8 triệu quan

Người nào tiền [illegible] được ngay cái số, và được dự tất cả các cuộc sổ số cho đến khi trúng số, ít ra là được 400 quan hoặc được một [illegible] 1.000 đến 500 000 quan. Vậy không bao giờ mất được. Cái số các số trúng số sẽ gởi đến nơi mà không mất tiền. Số tiền lô bao nhiêu được cả, không phải trừ gì cả. Lần rút số [illegible] được 500 000 quan.

Gởi danh hiệu chỗ ở và tiền nộp kỳ đầu là 10 quan đến

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 125, Boulevard Pirier

CHỢ LỚN
CHỈ CÓ HIỆU BÀO CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

LÀ Ở NGAY TRƯỚC HIỆU GODARD VÀ HỒ HOÀN-KIẾM TRÔNG SANG MÀ THÔI

Ở hiệu ấy có bán đủ các thứ thuốc, các đồ hóa-học, các đồ làm thuốc pháo thăng-thiên, nước-hoa, xà-phòng, các đồ làm ảnh, giá tiền phải chăng

Mua hàng nhiều có giảm giá.

Hỏi xin một quyển Ca-ta-lô, của hiệu phát không lấy tiền, thì biết được nhiều điều có ích.

Ai ở các tỉnh xa hỏi xin, thì gởi một cái tem 0$04 đến, hiệu sẽ gởi ngay cho.

ƯU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này bay lâm đã nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay ai mà giám ai không dám quên đặng.

[illegible]

CÁCH DÙNG

[illegible]

COMAR VÀ CÔNG-TI

[illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)